

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Європейський університет
Полтавська філія

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XV Міжвузівська науково-практична конференція
молодих вчених і студентів

«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
РЕГІОНУ В КОНТЕКСТІ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»

Полтава-2011

Перспективи розвитку регіону в контексті інтеграційних процесів / Збірник наукових праць. – Полтава: СУПФ, 2011. – 119 с.

Редакційна колегія:

к.с/г.н., доцент Томілін О.О., к.с/г.н., доцент Гаврилова О.А.,
ст. викладач Журавель В.О., ст. викладач Фріцберг М.В.

Комп'ютерне оформлення та редагування – ст. викладач
Мирошниченко А.О., викладач Перетятко Т.О., викладач Малофєєва
О.М.

Друкується відповідно до рішення методичної ради факультету
економіки та менеджменту Полтавської філії Європейського
університету (протокол № 8 від 6 квітня 2011 року).

У збірнику висвітлюються актуальні проблеми Євроінтеграції
України та визначення ролі Полтавського регіону у вирішенні цих
питань.

Збірник друкується українською мовою.

© Колектив авторів, 2011

**Відповідальність за зміст наданих для друку матеріалів
несуть автори.**

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОФІРМ У СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ ЖИТТІ КРАЇНИ

М.В. Ухань, студент 4 курсу

О.О.Томілін, доц. кафедри економіки

Європейський університет Полтавська філія

За часів СРСР Україна була потужною індустріально-аграрною країною. На її території розміщувалися провідні центри: металургійної, хімічної, машинобудівельної промисловості. На території нашої держави наявні ґрунти високої родючості, а любов українців до землі та їх працелюбність зіграли вирішальну роль у становленні України як житниці всього радянського союзу.

Але з отриманням незалежності і переходом від колективних до приватних форм власності, аграрний сектор економіки зазнав кризи. Розпадалися колгоспи і радгоспи, а земля переходила у власність селянам як земельний пай (Земельний пай – частина землі, виділена у власність селянам внаслідок реформ 90-х років). Більшість пайовиків не маючи засобів обробітку, почали здавати землю в оренду. Так на Україні зародилися перші фермери, а згодом агрофірми. (Фермер – селянин-підприємець, котрий володіє землею або орендує її, и займається на ній сільським господарством).

Українське село на даний період часу знаходиться в скрутному становищі. Сільські школи, лікарні потерпають від браку коштів, а той мізер, що отримує сільська рада не може забезпечити нормального функціонування структур залежних від нього. Держава не в змозі забезпечити селян роботою, котрі змушені шукати роботу в місті чи в орендаторів землі. З приводу цього постає ряд питань:

Як розвиток фермерського господарства відобразився на житті громадян?

Які перспективи розвитку даного виду діяльності?

Щоб дати відповіді на поставлені запитання я провів дослідження на території Машівського району.

На території Машівського району існують декілька крупних агрофірм, серед них: ТОВ «Карлівське сільськогосподарське підприємство «ЛЮС», ТОВ «Востокстройгаз», ТОВ «Компанія Фаромко», ТОВ «Приват-Агро-Альянс», ТОВ «Чиста криниця».

Але найбільше уваги я виділив ТОВ «Чиста криниця».

ТОВ «Агрофірма «Чиста криниця» створена в лютому 2000 року. На сьогодні це один із найбільших сільгоспвиробників в Полтавській області. В об'єднання входять декілька підприємств, які ведуть господарську діяльність на 36 тис. га землі. У власності агрофірми елеватор, точка завантаження на з/д транспорт, виробничі потужності по переробці зернових та олійних культур (ТОВ «Новосанжарський комбикормовий завод»).

Основні напрямки діяльності:

- рослинництво (зернові культури, олійні культури);
- переробка (зернові культури, олійні культури);

– експорт-імпорт (зернові продукти переробки, олійні продукти переробки).

Стратегічною культурою для фірми є кукурудза, яка займає приблизно 50% посівних площ, крім цього 10% займає озима пшениця, 15-20% ячмінь і так само соняшник.

Керівництво на допомогу з боку держави не розраховує, зрозуміло, що сільське господарство без дотацій, як в європейських країнах, не може нормально існувати. Що правда, зараз є компенсації за зернові, але, якщо підписати договір, то підприємство зобов'язується віддати 20% врожаю по цінам, які назначить держава. А ніхто не знає якою буде ціна, з цього випливає, що отримавши сьогодні 100 грн. ти ризикуєш завтра втратити 300-400 грн. Взагалі фірма реалізовує продукцію в Росію, Білорусь, де її охоче купляють. Перспектива вступу України до СОТ не дуже обнадійлива, однак реалізовувати продукцію за більш високою ціною безперечно хотілося б, але всі розуміють, що в Європі є свої господарства, які не досить раді будуть ділитись ринком збуту.

ТОВ «Агрофірма «Чиста криниця» вдячна Полтавській аграрній академії, за те, що вона випускає хороших спеціалістів. Молодих спеціалістів на фірмі цінують, їх забезпечують житлом [3].

Саме цікаве те, як самі жителі відносяться до фірми? Відповідь на це питання криється у словах жителів, які говорять, що зараз, якщо немає паю, ніяке господарство не вигідно тримати. Беруть корми люди в «Чистій криниці». Там батьківські паї. Селяни раді, що на нашій землі з'явився хазяїн. Директор фірми і селу помагає, і лікарня на його плечах, і школа. За пай по 10 відсотків дає. Крім пайв, у багатьох ще дома землі, котрі засівають на корми. Техніки своєї у людей немає, тож «Чиста криниця» і оре, і сіє, і вбирає» [1].

В Машівському районі валовий збір в поточному році ранніх зернових та зернобобових культур, включаючи кукурудзу по всіх категоріях господарств становить 138356 тонни при середній урожайності 45,2 ц/га. Пшениці обмолочено на площі 4818 га, валовий збір 18936,7 тонн, середня урожайність 39,3 ц/га. Найвища урожайність даної культури в ТОВ «Карлівське сільськогосподарське підприємство «ЛЮС» 62,2 ц/га, ТОВ «Востокстройгаз» 54,9 ц/га.

Ярий ячмінь обмолочено на площі 5438 га, валовий збір 12395,6 тонн, урожайність 22,7 ц/га. Найвища урожайність даної культури в ТОВ «Компанія Фаромко» 31,7 ц/га. та ТОВ «Чиста криниця» 28,9 ц/га. Ярої пшениці обмолочено на площі 353 га, намолочено 1043,5 тонн при урожайності 29,5 ц/га. Горох обмолочено на площі 265 га, валовий збір 410,5 тонн, урожайність 15,4 ц/га. Гречка зібрана на площі 73 га, намолочено 58,9 тонн при урожайності 8,0 ц/га. Просо обмолочено на площі 122 га, валовий збір 245,1 тонн, середня урожайність 20 ц/га. Кукурудза зібрана з площі 19225 га, намолочено 103086 тонн при урожайності 53,6 ц/га. Найвища урожайність даної культури в ТОВ «Коновалівське» 74,0 ц/га, ТОВ «Востокстройгаз» (Кустолово Суходілка) 70,7 ц/га. Соя обмолочена на площі 12240 га, валовий

збір 16974 тонн, урожайність 13,9 ц/га. Найвища урожайність в ТОВ «Карлівське сільськогосподарське підприємство «ЛЮС» 19,2 ц/га, ТОВ «Приват-Агро-Альянс» -17,9 ц/га. Соняшника зібрано на площі 8167 га, намолочено 18453 тонн, урожайність 22,6 ц/га. Найвищу урожайність даної культури мають ТОВ «Востокстройгаз» (Михайлівка) – 31,8 ц/га та ТОВ «Востокстройгаз» (Кустолово –Суходілка) - 31,7 ц/га. Валовий збір цукрових буряків по всіх категоріях господарств становить 54003 тонн у заліковій вазі, при середній урожайності 284 ц/га.

На сьогодні проведено ряд заходів, для зміцнення лідерських позицій у аграрній галузі у 2011 році.

Зокрема, з початку року сільськогосподарськими підприємствами району придбано 75 одиниць сільськогосподарської техніки на загальну суму 25,3 тис. грн., з яких 21 од. – вітчизняного та 54 од. іноземного виробництва.

Наразі, проведено зяблевий обробіток ґрунту на площі 41,2 тис. га, в тому числі під цукровий буряк 2,0 тис. га., посіяно 9221 га озимих зернових, в т.ч. 8256 га озимої пшениці, 945 га озимого ячменю та 20 га озимого жита, а також завершено посів озимого ріпаку на площі 1187 га [2].

В господарствах Машівського району станом на 30.11.2010 р. нараховується 1086 гол. великої рогатої худоби, в тому числі корів 409 гол., свиней 2535 гол., птиці 7326 шт.

Валовий надій молока становить 15808 тонн. Надій молока на одну корову за 10 місяців поточного року склав 3865 кг, що на 570 кг більше ніж за відповідний період минулого року.

В 2011 році в галузі тваринництва очікується збільшення виробництва валової продукції на 4,4 % за рахунок підвищення продуктивності тварин в Машівській виправній колонії №9 [2].

За оперативною інформацією середньомісячна заробітна плата працівників сільського господарства за січень-жовтень 2010 року становить 2077,3 грн. [2]

Сума нарахованої орендної плати за користування землею, згідно договорів оренди, по сільськогосподарських підприємствах району, станом на 30 листопада цього року становить 39 млн. 694,1 тис. грн., що більше проти минулого року на 10 млн. 242 тис. грн. Фактично виплачено 34 млн. 392,7 тис. грн. або 86,6 %. Завершили виплату – Михайлівський ВП та К.-Суходільський ТОВ «Востокстройгаз», Карлівське СГП «ЛЮС», ТОВ «Чиста криниця», ПСП «Нове життя». Розмір орендної плати по цих господарствах, крім ПСП «Нове життя» становить 8 відсотків вартості земельного паю, також 8 відсотків нарахували ПП «Сорт-плюс» та 7,5 відсотків - ТОВ АФ «Покровська» та ТОВ «Приват-Агро-Альянс». Середній розмір орендної плати по району 6,7 відсотків, по області 3,5 % (згідно Указу Президента України - 3 %). За 1 га орендованої землі в середньому по району платиться 964 грн.

В рахунок орендної плати за землю селяни отримали коштами 28 млн. 371,7 тис. грн. (82 %), видано зерна 2267,4 т на суму 2 млн. 926 тис. грн. (9

%), надано послуг на 341,5 тис. грн. (1 %), іншої сільськогосподарської продукції видано на суму 2 млн. 753,5 тис. грн. (8 %).

Наразі пайовики району отримали в середньому по 279 кг зерна на один пай. Середня ціна 1 тонни зерна, виданого в рахунок орендної плати, на даний час становить 1290 грн., в 2009 році – 899 грн. [2].

Висновки. Підсумовуючи вище сказане можна зробити висновок, що на сьогодні розвиток сільського господарства дістався нових висот. Незважаючи на те, що колективні форми господарювання спричинили майже столітнє відставання вітчизняних аграріїв від європейських, вони досить швидко подолали цей гандикап і в близькому майбутньому створять достойну конкуренцію вищезгаданам.

Основною проблемою сільського господарства на сучасному етапі розвитку це відсутність державної підтримки. А точніше підтримки національного товаровиробника, особливо це стосується тваринництва та овочівництва. А навіщо – можна спитати – все можна імпортувати. Тільки кому і за що ми платимо гроші? Це питання остається відкритим.

Список використаних джерел

1. Патик, В. «Зараз, як нема паю, віяке хазяйство не вигодно держати» / В. Патик. – Режим доступу: <<http://www.promin.pl.ua/index.php/about-people/8-stories/665-2011-01-11-18-18-30>>
2. Режим доступу: <<http://www.adm-pl.gov.ua/mashiv/5906.htm>>.
3. Режим доступу: <http://www.aico.com.ua/article_chysta_krinitysya_1php>.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

В.Чердніченко, студентка 5 курсу

Ю.О.Гриб, ст. викладач кафедри економіки та менеджменту

Європейський університет Полтавська філія

В сучасних умовах суб'єкти господарювання самостійно залучають фінансові ресурси, намагаються ефективно їх розмішувати з метою забезпечення безперервної підприємницької діяльності, здійснюють самостійний пошук контрагентів. Фінансова стійкість підприємства характеризується таким станом фінансових ресурсів, який відповідає потребам розвитку та вимогам ринку. А в умовах рецесії фінансова стійкість стає якісною характеристикою фінансових можливостей підприємства та його партнерів.

Для ефективного та успішного функціонування та забезпечення конкурентоспроможності підприємств необхідно якісно розвивати не тільки матеріально-технічні, структурно-функціональні, соціально-трудові, а й